REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 coróne. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 210. Brașov, Miercurĭ 25 Septemvrie (8 Octomvrie). 1902.

NOU ABONAMENT
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1902 se deschide nou abonament, la care învităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șése lunĭ 12 coróne, pe trei lunĭ 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România și streinătate: Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Resistența lui Koerber.

Am avut dreptate când am afirmat, că dintre cei doi miniștri-președințĭ ai monarchiei nóstre, cel austriac are cea mai grea posițiune în conferențele, ce se țin aci la Viena, aci la Budapesta asupra pactului economic. Causele le scim. Opiniunea publică în Austria cere cu tótă seriositatea o învoială cu Ungaria în condițiunĭ mai bune ca până acum și, décă lui Koerber nu-i va succede a o dobêndi, el scie bine, că și-a sfêrșit rolul ca șef al cârmuirei.

Se credea, ba se asigura chiar, că guvernele s'au înțeles asupra tuturor punctelor de căpetenie ale pactului și că nu mai rĕmânea decât completarea și finalisarea negocierilor. Sâmbătă plecară miniștrii austriacĭ la Budapesta cu tot aparatul funcționarilor de resort ministerialĭ. Se aștepta, că ceea ce a rĕmas încă neresolvat cu o săptĕmână mai 'nainte în Viena, va fi aplanat acum.

Dér calculele s'au făcut fără de d-l Koerber, căcĭ acesta venind la Budapesta s'a învoit cu multe, a declarat însĕ, că nu póte ceda nicĭdecam pretensiunilor ungurescĭ în unele cestiunĭ economice de însemnătate.

Nu se scie asupra căror întrebărĭ anume cele două guverne n'au putut cădé de acord, căcĭ despre acéstă se păstrézǎ secret. Foile oficióse din Pesta asigură însĕ, că în ce privesce tariful vamal autonom, el a fost deja pe deplin stabilit în deplină înțelegere de ambele părțĭ. De aicĭ resultă, că divergențele actuale se estind numai asupra cestiunilor de natură economică, precum ar fi, cum cred unii, cestiunea valutei, a parității băncii austro-ungare ș. a.

Destul că ministru-președinte Koerber se arată acum intransigent cu privire la unele cestiunĭ, față cu carĭ d-l Szell și ceilalțĭ miniștri ungurescĭ s'au fost declarat încă mai înainte intransigența lor.

Koerber a cedat, se vede, în multe privințe, căcĭ oficioșii lui se plâng chiar, că foile guvernului unguresc au mers până a enumĕra acele postulate, ce le-a fost ridicat ministru-președinte austriac, dér în urma intransigenței și resistenței miniștrilor ungurescĭ a fost silit a și le retrage. Acum Koerber a întors fóia și face el intransigență și resistență.

Oficioșii de-o parte și de alta anunță din nou, că situațiunea e seriósă și că divergențele sunt acute, ér miniștri-președințĭ au alergat unul după altul la Viena ca sĕ raporteze Majestății sale, că nu merge și de ce nu merge. Ba s'a lățit érășĭ faima, că unul dintre miniștri-președințĭ și-ar fi și dat dimisiunea.

De patru anĭ și jumĕtate se tot trăgănéză încheierea pactului și după multele peripeții, prin care a trecut, acum nu vor sĕ se mai sfîrșéscă nicĭ conferențele comune ale miniștrilor, ce se țin pentru a pune odată capĕt trăgănărilor.

Șefii guvernelor contractante sunt fórte geloșĭ pe rolul ce-l jócă fiecare în aceste conferențe. Fie-care voesce sĕ se arate mai voinic în fața opiniunei publice din statul sĕu. E firesc lucru decĭ ca nicĭ unul sĕ nu voiéscă ca colegul sĕu sĕ apară învingĕtor pe teren.

Amêndoi însĕ nu pot fi învingĕtorĭ. Trebue sĕ se lămuréscă în curênd, décă divergențele sunt în adevĕr așa de serióse ca sĕ provóce o crisă ministerială.

Oposițiunea în Croația. De câtva timp se fac încercărĭ serióse pentru-ca oposițiunea croată, adecă partidul [*Starcevicĭ*, și partidul *Strossmayer* sĕ se unéscă érășĭ într'un singur partid oposițional sub numirea de *„partidul dreptului Croației“*. „Pester Lloyd“ e indispus din causa acésta și în felul sĕu ironisător vré sĕ presente tóte aceste încercărĭ de a uni oposițiunea croată, ca fără șanse de succes durabil, dicênd între altele, că aderenții lui Strossmayer au prea marĭ ambițiunĭ *personale*.

Susține mai departe fóia guvernamentală, că decisiunea despre unirea celor două partide s'a luat în Agram în absența corifeilor partidului lui Strossmayer și s'a creat astfel o faptă împlinită, trimițêndu-se pretutindenĭ și circulare și s'a început a se face și colecte pentru „cassa“ noului partid reunit.

Ceea-ce neliniștesce mai mult pe „P. Ll.“ este programul „partidului dreptului“, care nisuesce a înființa un *trialism* și decĭ vrea sĕ schimbe radical uniunea actuală a Croației cu Ungaria.

„De cumva se va realisa unirea partidelor oposiționale croate“ — scrie „P. Lloyd“, — atuncĭ va sta față 'n față cu partidul național, care formézǎ majoritatea în dieta croată, o oposițiune intransigentă, *care négă raportul de drept public cu Ungaria* și pretinde *unirea tuturor țerilor, în carĭ trăiesc Croațĭ într'un singur stat*, așa-déră înființarea *trialismului* între marginele monarchiei austro-ungare.“

In congregațiunea comitatului Sibiiu, ținută în dịua de 6 Octomvrie s'au desbătut următórele punct: 1) Ordinul ministrului de interne relativ la numele localităților s'a luat la cunoscință cu *regret*. 2) La adresa comitatului Pojun relativă la modificarea art. 44 din 1868, d-l advocat I. *Preda* a propus sĕ se facă o adresă la dietă, în care sĕ se céră esecutarea legii naționalităților. Dr. C. *Wolff* a propus sĕ se ia notă cu regret de acéstă adresă. Amêndouĕ propunerile au fost primite. 3) D-l Dr. Liviu de *Lemeny* a interpelat pe viceșpan în cestiunea noului dịar maghiar *„Szeben és Fogarasmegye“*, care, fără sĕ aibă cauțiunea prescrisă, face politică și sĕmĕnă ura și zizania între naționalități.

Alegerile pentru dieta Austriei de jos se vor face peste câteva săptĕmânĭ. Lupta electorală a început și se continuă cu mare înverșunare. E vorba de a rĕsturna dela putere partidul antisemit, care are actualmente majoritatea. Spre acest scop s'au coalisat sub aripile jidovilor tóte partidele adverse. In apelul pe care comitetul central al partidului social creștin îl adreséză aderenților sĕi, cetim următórele:

„Jidovismul, care în privința economică este atât de puternic, își ridică érășĭ capul, servindu-se de ajutorul celor mai diferite partide, carĭ cu tóte contradicțiile manifeste ale programelor lor, se pun în serviciul plutocrației jidovescĭ“.

Apelul învită pe partisanii socialcreștinĭ sĕ contribue la fondul electoral, trimițĕnd sumele pe adresa primului ajutor de primar Iosef *Strobach*.

Bisericele maghiare în Moldova.

Inainte de asta cu un an dịarul „Magyar Szó“ luase asupra sa nobila sarcină, de a atrage atențiunea cetitorilor asupra conaționalilor sĕĭ maghiarĭ emigrațĭ în România și expușĭ desnaționalisăriĭ. Acuma vedem, că a trecut acéstă sarcină asupra dịarului „Budapesti Hirlap“, care într'unul din ultimele sale numere sub titlul de mai sus publică un *„Carmen miserabile“* în prosă, asupra regresului numeric al Maghiarilor catolicĭ din Moldova.

Autorul articolului face aspre repro-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Dama din Tivoli

de **Knut Hamsun.**

Era într'o vară, pe timpul când corul cântăreților din Paris dedea un concert la Tivoli, în Christiania.

Mĕ preumblai cât-va timp prin parcul castelului și ajunș în vîrf, mĕ lăsai în vale cătră Tivoli.

S'adunase lume multă s'asculte concertul și mĕ strecurai și eu prin mulțime. Intr'aceea întêlnii un prietin cu care mĕ întrețìnui pe șoptite. Cântarea începu și o ascultai, după cum ne-o aducea vêntul în valurĭ liniștite. De-odată mĕ simții neliniștit, mĕ cuprinse o indispoziție nervósă și retrăgêndu-mĕ mai la o parte, îi rĕspundeam fără nicĭ un șir prietinului meu.

De-abia mĕ liniștiĭ câte-va minute, când de-odată mĕ simțiĭ cuprins érășĭ de acea indispoziție inexplicabilă. Chiar atuncĭ camaradul meu mĕ întrebă.

— Cine-i dama aceea, de te privesce astfel?

De-abia mĕ întorsei și mĕ pierdui cu totul în ochii unei femei, ce 'mĭ ședea la spate, ochĭ admirabilĭ, albaștrii împăienjinițĭ, carĭ mĕ priveau fără sĕ clipéscă.

— N'o cunosc îi rĕspunseĭ, întorcêndu-mĕ.

Eram fórte tulburat. Ochii aceia ațintițĭ asupra mea îi simțiam cum mĕ ard necontenit pe gât. Câte-odată îmĭ păreau, că sunt de metal și simțiam cum mĕ împung ca două ace recĭ.

Nu mai puteam resista acelei privirĭ. După-ce mĕ întorsei și mĕ convinsei încotr'odată, că dama aceea mi-e necunoscută, părăsiĭ locul și plecai înainte!

* * *

Trecură câte-va dịle. Stam cu un cunoscut, un sub-locotenent tinĕr, pe o bancă în fața cĕsului universității. Ne uitam la lumea, care se plimba de colo până colo. De-odată în mijlocul mulțimei, vĕd doi ochĭ recĭ și împăienjenițĭ, îndreptațĭ asupra nóstră și recunosc pe dama cea tinĕră de la Tivoli. Ea ne fixă lung trecênd pe lângă noi și sub-locotenentul mĕ întrebă curios, décă sciu cine este.

— „N'am idee“, îi rĕspunseĭ.

— „Pe unul din noi trebue sĕ-l cunóscă“ dịse el ridicându-se, „și te pomenescĭ că sunt chiar eu acela“.

Ea se aședă pe o bancă din apropiere. Noi pornirăm spre ea și cum mergeam fără sĕ sciu ce fac, trăsei pe sublocotenentul de haină, încercênd sĕ-l rețin de a-se apropia de dênsa.

— „Nu fi prost, dịse el, nu 'nțelegĭ că trebue s'o salutăm fără amânare.

„Da?“ întrebai eu zăpăcit.

Locotenentul salută, spunêndu-șĭ numele și după ce 'șĭ cerù voie sĕ stea lângă dênsa, se aședă pe bancă fără multă formalitate.

La întrebările lui, ea îi rĕspundea prietinesce, dér distrată; peste puțin sublocotentul îi luă umbrela și începù sĕ se jóce cu ea. Eu steteam în picióre, devenisem perplex și nu mai sciam ce sĕ fac.

Intr'aceea veni un băiat cu un coș de florĭ. Sublocotentul, care mai trecuse prin astfel de situațiĭ, îl chiemă imediat și cumpĕră câțĭ-va trandafirĭ. O întrebă décă îi dă voe sĕ-i anine unul la piept. După un refus cu gura de jumĕtate, se învoi. Prietinul meu era un băiat frumos și decĭ nu mĕ surprinse de loc, că ea îi îngăduise acéstă intimitate.

Dér de-odată își rupse trandafirul de la piept, îl privi năucită și-l aruncă departe pe stradă dịcênd: „Mĭ-e interdis“... șĭ-apoi adaugă cu vocea slabă: „El îmĭ reamintesce cadavrul unui copil“.

Nu luai în sémă cuvintele ei cele din urmă, dér mĕ preocupa nespus de mult tulburarea ei.

La propunerea sublocotentului merserăm toțĭ trei la plimbare prin parcul castelului.

Pe drum, dama din chiar senin începù sĕ istorisésca despre un copil mic, pe care l'ar fi vĕdut odată și acuma ar fi deja îngropat. Peste puțin apoi începù sĕ spue despre Gustav, o casă de

șurĭ națiunei maghiare, care pretinde a fi o națiune politicesce matură și totușĭ nu înțelege și nu cunósce pericolul la care sunt espuse atâtea suflete maghiare din Moldova.

Punctele principale, la carĭ se póte reduce numitul articol sunt: 1) Că Maghiarii trebue sĕ se lămuréscă odată cu Românii, cu carĭ sórta i-a pus alăturea în mijlocul unui potop de Slavĭ. 2) Că în Ungaria fie-care naționalitate și confesiune șĭ-a zidit câte o fortărétă, pe când în România Ungurii au perdut enorm, cu tóte că făceau parte dintr'o biserică puternică. 3) Că ministeriul instrucțiunei publice din Bucurescĭ a edat de curênd o carte a profesorului *Iorga*, în care se cuprind documentele relative la catolicismul din România și în care carte între isvórele istoriografiei *române* se numĕră și datele relative la orașul Bistriță (horrendum!), fără ca organele ministerului de esterne sĕ fi băgat în sémă acest lucru. 4) Că diplomația austriacă n'a protegiat maghiarismul Ciangăilor. 5) Că la 1896, tocmai în anul milenar, au rupt provincia moldovenéscă de sub jurisdicțiunea minoriților maghiarĭ. 6) Că la 1844 în cele 4 districte maghiare ale diecesei catolice de Iașĭ erau aprópe 36 mii de catolicĭ, ér la 1900 numĕrul catolicilor a scadut la 26.000. 7) Că durerea patriotică asupra acestei perderĭ e mare și că ar trebui făcut ceva în interesul conaționalilor din Moldova.

Nu putem trece cu vederea aceste ieremiade, fără sĕ ne facem și noi observările.

Cestiunea Maghiarilor din Moldova a fost mulțĭ anĭ de-a rêndul obiectul de predilecție al societății St. Ladislau și a îngâmfatului episcop Schlauch, care în fie-care an, la adunarea generală a acelei societățĭ, ca președinte profita de ocasiune spre a pronunța câte un discurs patriotic, ca sĕ fie admirat de foile liberale ca orator elocuent. Tot la aceste adunărĭ se găsia tot-déuna câte un preot „streber" din garda mai tînĕră, care resuscitând „timpurile de glorie, când Moldova aparținea Ungariei", anunța o nouă cucerire a acelei provincii de astă dată cu armele culturei, și... oratorul înainta și el repede pe scara hierarchiei. Apoi se votau câte-va sute de fiorinĭ ca ajutor pentru bisericele din Moldova.

Nicĭ Schlauh însĕ, nicĭ tinerii lui referențĭ de la societatea St. Ladislau, nu cunosceau relațiile din Moldova, cum nu cunosc eu pe celea din Australia.

Realitatea este așa, că Ciangăii, carĭ locuesc în Moldova formézä partea cea mai bine situată a populației de acolo, așa că ajutórele, ce li-se trimit de către societatea Sf. Ladislau, sunt cel puțin de prisos.

Ér în ce privesce religia lor, ei se bucură de privilegiile, pe carĭ le au misiunile bisericei catolice în Orient, carĭ stau sub protecție strĕină, și n'are cineva de cât sĕ întrebe pe vr'un subprefect, care s'a încercat sĕ esecute legile țĕrii, carĭ loviau eventual în regulele bisericei catolice, relative la înmormêntare séu altă ceremonie rituală, și îi va spune cum s'a fript la degete, atingênd acéstă cestiune.

Ér ce privesce limba maghiară? Dór în privința acésta este o vecĭnică plângere adusă de bunii naționaliștĭ tuturor guvernelor române, că n'au profitat la timp, sĕ fi întrodus prin școle bune românescĭ limba statului în aceste micĭ și neînsemnate insule ungurescĭ. Ciangăii șĭ-au păstrat până în diua de astădĭ limba lor națională.

Ce mai vor? Póte vor sĕ facă kulturegyleturĭ și sĕ maghiariseze și în Moldova? Sĕ facă societățĭ koșuthiste. ca sĕ aibă șoviniștii magazine de reservă, unde sĕ transporteze Ugron și consortes arme pe la Oituz? Sĕ facă expositurĭ și agenții, prin ajutorul cărora sĕ sară la vr'o eventuală ciocnire în ajutorul consângenilor lor Turcĭ, cum au mai vrut sĕ facă la 1877, când poporul din principatele Dunărene, un popor creștin, „care stă alăturea de Maghiarĭ în mijlocul oceanului slav" — a luat arma sĕ-șĭ elupte independența?

Că misiunea catolică din Moldova a fost sustrasă jurisdicțiunei unui Csák Cyrjék de la Arad?

Dér minoriții maghiarĭ nicĭ n'au avut vr'o dată jurisdicțiune asupra misiunilor din Moldova. Ei s'au încercat numai sĕ o dobândéscă, și cu acest scop a și făcut provincialul din Arad o călĕtorie prin Moldova mai anii trecuțĭ, însĕ fără resultat. Misiunea catolică a fost tot-déuna în mânile minoriților italienĭ, ér episcopul actual de Iașĭ a chemat Iesuițĭ polonĭ la Iașĭ, a înființat seminar, în care se cresce clerul din elemente născute în țéră.

Au dat catolicii îndĕrĕt numericesce? Datele autorului din „Budap. H." ar trebui controlate, căcĭ cu datele statistice, este sciut, că se póte juca cine-va după cum îi convine.

Adevĕrul, mi-se pare, că este cu desĕvîrșire contrar.

In Iașĭ Iesuiții polonezĭ, în Bucurescĭ Benedictinii elvețienĭ, în tóte orașele mai marĭ pensióne ale maicelor de „Sacré Coeur", din Franța, „S-ta Maria" de la Nymphenburg și „Notre-Dame de Sion" fac educația fetelor din familiile cele mai bune române. Archiepiscopul Hornstein din Bucurescĭ, când face visitațiunĭ canonice, este primit ca un principe de către autoritățile române. Și... décă autorul articolului mai vré sĕ scie, îi destăinuim, că în timpul din urmă s'au făcut mai multe convertirĭ la catolicismul latin. Magistrațĭ de la curtea de apel cu familiile lor, descendențĭ de domnitorĭ, dame din familiile alese (Sutzo, Palladi etc.) au trecut la catolicism, ér superióra mănăstirei uriașe (Notre Dame de Sion) din Galațĭ, este din vechea familie a Vârnavescilor.

Unde este aicĭ un regres al catolicismului? Óre nu mai degrabă biserica orientală ar avé dreptul sĕ se plângă, că pierde față cu biserica latină?

Dér autorul articolului din „Budap. Hirlap", décă este adevĕrat ceea-ce spune în notă numita fóie despre dênsul, că adecă este adênc cunoscĕtor al relațiilor din România, trebue sĕ le scie fórte bine tóte cele înșirate mai sus.

Le va fi și sciind póte și totușĭ susține regresul catolicismului în România.

Noi scim pentru-ce.

Pentru-că prin acésta vré sĕ asigure expansiunei (sic) maghiare un debușeu prin filiera catolicismului.

Și planul n'ar fi tocmai prost: In România nițică intervenție diplomatică în favorul Ciangăilor, la Roma nițică intervenție pentru întroducerea limbei liturghice maghiare în biserica orientală, și étă drumul așternut spre isbândă!

De cât, că stâncile realității se prăvălesc în calea acestor planurĭ și ieremiadele din „Budap. H.", de-ocamdată rĕmân ieremiade.

---

alienațĭ accentuând cât de grozav trebue că e sĕ fi închisă acolo, mai ales décă nu eștĭ nebună!

— „Dór, dise ofițerul, în diua de adĭ cu greu se mai întêmplă așa ceva."

— „Credĭ?... Dér décă ți-oiŭ spune, că i-s'a întêmplat chiar mamei copilului".

Sublocotentul dise rîdênd:

„Oh, ciudată întêmplare"...

Vocea ei era fórte simpatică și felul de vorbă trăda o damă cultă. Mĕ băteam cu gândul; póte sĕ fie puțin trăsărită séu chiar isterică, mai ales că avea un clipit bolnăvicios în ochĭ. Mĭ-era greu sĕ-i urmez vorba fără șir, ceea-ce mĕ încurca, mĕ plictisia și mĕ șimții nevoit sĕ mĕ opresc și sĕ-mĭ iau rĕmas bun. Imĭ scoseiŭ pălăria salutându-o adênc..., nu sciu de ce, dér o salutai fórte adênc. După-ce mĕ depărtai, am observat că ei se duc înainte spre centrul parcului și apoi n'am mai vĕdut încotro au luat'o.

(Va urma.)

„Corda Fratres" în Veneția.

Din ședința a 3-a, care s'a ținut Vinerĭ, mai remarcăm, că la propunerea lui *Kauff* (evreu) de a-se recunósce secțiunea specială evreéscă admisă la Paris, vicepreședintele *Provansal* a cerut o declarațiune oficială a Românilor în privința cestiuneĭ Evreilor. In urma acésta studentul român *Xeni* declară, că conform art. 7 din Statutele societății „Corda Fratres", *secțiunile trebue sĕ fie naționale*, prin urmare *Evreii nu pot sĕ aparțină secțiunei române*, décă nu sunt împămêntenițĭ.

Librescu (evreu) se încércă sĕ citéscă un discurs lung asupra Evreilor, însĕ nu i-se permite.

Xeni, în numele lui Scurtu, declară că Românii admit cererea Evreilor de a forma o secțiune specială, singura soluție conformă statutelor și dorințelor Românilor, carĭ *nu pot sĕ priméscă pe Evrei în secțiunea lor națională.*

A patra ședință.

Despre decursul sedinței a patra, ce s'a ținut Sâmbătă, „Universului" i-se telegrafézä următórele:

Veneția, 22 Septemvrie v.

Ședința de adĭ a început la óra 10. A fost proclamat președinte al ședinței *Giglio Tos*, prin aclamațiunĭ unanime.

S'a citit telegrama ministrului de instrucție al Italiei Nasi, care salută congresul (Aplause.)

Giglio Tos dice, cum că crede, că adunarea nu e legalmente constituită și e de părere, că decisiunile luate de acéstă adunare nu sunt legale.

Jacchia, vice-președinte, esplică că fiind vorba de câteva chestiunĭ urgente, a credut că face bine sĕ convóce adunarea, prin urmare hotărîrile luate nu au caracter definitiv. Ele sunt numai nisce dorințĭ, carĭ se vor trata în congresul viitor.

Discuțiunea în privința legalității adunărei continuă îndelung.

Giglio Tos insistă, ca adunarea sĕ recunóscă cum că votul ce a dat în ședința trecută are un caracter provisoriu în privința chestiunilor discutate.

Vișoiu, român nevrând sĕ recunóscă legalitatea hotărîrei luată în ședința de Vinerĭ, presintă demisiunea sa personală din sarcina de consul la Bucurescĭ.

Scurtu, vice-președintele secțiunei române, declară că recunoscêndu-se caracterul provisoriu al hotărîrilor luate de congres, declarațiunile lui Vișoiu sunt personale și Românii îșĭ reservă dreptul d'a discuta pe larg aceeașĭ chestiune în congresul viitor în care se vor lua decisiunĭ definitive.

Se propune următórea ordine de di: „Adunarea considerând, că Giglio Tos nu recunósce legalitatea adunărei, trece la ordinea dilei".

Moțiunea a fost votată de adunare după o lungă discuțiune.

Din causa votului nesigur în privința fixăreĭ locului unde se va ține viitorul congres, adunarea lasă ca congresul federal sĕ hotărască între Elveția și principatul Monaco.

Se proclamă studentul frances *Provansal* președinte provisoriu al societății „Corda Fratres", în locul lui Ludwig, student ungur, care după cum se scie șĭ-a dat demisia.

Pentru ora 2 după amiadĭ studenții Italienĭ, carĭ vor călĕtori la Bucurescĭ sunt convocațĭ la o ședință la Ateneu.

In urma stăruințeĭ Românilor, Giglio Tos a declarat, că va veni la Bucurescĭ.

Ședința s'a terminat la 12 óre 55 minute.

Séra a avut loc un mare banchet la „Lido".

*

Fraternisarea Italienilor cu Românii.

In timpul întrunirei private a secțiunei italiene pentru afacerile administrațiunei, au sosit în corpore studenții românĭ și au fost primițĭ cu aplause și urale.

Studenții românĭ au învitat pe studenții italienĭ la Bucurescĭ, promițêndu-le tóte înlesnirile și o primire frumósă.

Studenții românĭ și Italienĭ au fraternisat.

Studenții Italienĭ au primit învitarea.

Eĭ vor pleca Lunĭ séra către Bucurescĭ.

Entusiasmul a fost mare.

Studenții șĭ-au schimbat lentele de colorĭ naționale, luând Italienii pe cele românescĭ, și Românii pe ale Italienilor.

La banchetul, care s'a dat la „Lido", au luat parte două sute cincĭ decĭ de studențĭ și representanțĭ ai autorităților orășenescĭ șĭ ai pressei.

A domnit mare entusiasm în tot cursul banchetului.

Au fost mult aplaudate discursurile prin carĭ s'au îndemnat studenții la dragoste frățéscă în sînul societății „Corda Fratres".

Sala era frumos provoazată.

Studenții cântară imnurĭ naționale și studențescĭ.

*

Serbările in onórea studenților la Veneția.

Étă ce scriu diarele din Veneția despre serbarea de Joi în onórea congresiștilor:

— Aséră piața San-Marco era iluminată *a giorno*, într'un mod estra-ordinar. Tóte mesele cafenelelor erau pline de dómne elegante.

Studenții erau rĕspândițĭ icĭ și colo prin piață, care era întru totul plină de lume.

Musica orășenéscă a început concertul cu marșul Reginei de Saba, de Goldmark. A intonat în urmă imnul studenților italienĭ, care a fost în parte cântat și din gură de studenții, carĭ încunjurau pe musicanțĭ.

După imnul studențesc, care a fost primit cu vii aplause, s'au esecutat marșul regal italian, Marsilieza și imnul lui Garibaldi.

In timpul esecuțiunei marșului regal, studenții strĕinĭ, carĭ se aflau prin cafenele, au stat în picióre.

Tóte imnurile au fost primite cu aplause entusiaste și cu strigăte de „Trăiéscă Italia! Trăiéscă Franța!"

Apoi studenții românĭ au cântat în cor mai întâiŭ imnul regal, apoi imnul universităților lor, în strigătele de „Trăiéscă România!"

*

In aceleașĭ diare mai găsim scirea, că după sfîrșitul ședinței întâiŭ a congresului „Corda Fratres", cavalerul Jacchia, vice-președintele secțiunei italiene, a cetit mai multe scrisorĭ și telegrame de adesiune, carĭ sosiseră comitetului din Veneția.

Intre aceste telegrame a fost una a asociațiunei studenților din Bucurescĭ și o altă semnată „studenții din Bucurescĭ".

Acéstă din urmă telegramă, care se termină cu strigătul de „Trăiéscă Italia!", a fost primită cu aplause căldurose.

Serbările românescĭ din Turnu-Severin.

Mai acum câte-va dile, a sosit în Turnu-Severin Reuniunea de cant și musică din Caransebeș spre a întórce visita societății musicale române din T.-Severin „Doina" care făcuse o escursiune la Caransebeș și Lugoș. Despre decursul serbărilor cetim in „Cronica" următórele:

La gară, fraților din Banat li-se făcură urărĭ de bună venire, din partea orașului. După d. Stăncescu ajutor de primar, d. Costescu fostul director al liceului Traian, vorbi în numele tuturor societăților de cânt din T.-Severin: „Doina" „Frohsinn" și societatea sêrbo-slavă „Iugovicĭ". Tóte societățile șĭ-au cântat „motto" al lor; după aceea d. Velcu președintele corului din Caransebeș, mulțumi pentru grandiósa primire.

Dela gară, în frunte cu fanfara liceului, cortegiul pornesce pe bulevardul Carol spre liceu.

Tóte societățile cu stindardele lor erau representate. In dreptul parcului primăriei, unde concerta musica reg. 17 infanterie, imposantul cortegiu a fost salutat cu „Deșteptă-te Române". Ajungênd la liceu, corul „Doinei" a intonat un imn inadins compus de maestrul de musică al liceului, d-l Paulian directorul societății.

Séra, pe la órele 9, a avut loc concertul în grădina publică. Este imposibil a descrie spectacolul. Programul a fost admirabil esecutat și fórte precis condus de d. Sohor măestrul lor de canto. Dintre bucățile excelente notez: **Musicescu**, „*Marș regal*", cor mixt cântat de corul „Doinei" și de corul reuniunei de cânt și

musică din Caransebeş. — **Petrella**: *„Têrgul din Pompeiŭ“* din opera „Ione“, cor mixt cu acompaniament de pian.—**Adam**: *„Junimea Parisiană“*, cor mixt. — **Vidu**: *„Rĕsunetul Ardealului“*. — **Mureşianu**: *„Trecui valea“*. — **Vidu**: *„Logojana“* — **Costescu**, *„Puişorul“* — **Sequens**: *„Frumósa copiliţă“* corurĭ mixte şi de bărbaţĭ, etc. etc.

D. colonel *Chivu* preşedintele comitetului de primire, oferi d-şórei Maria Stoicovicĭ solistă sopran, şi preşedintelui corului d. Velcu, insigniile societăţii surorĭ „Doina“ ér, d. colonel Chivu primi pe aceea a fraţilor cântăreţĭ din Caransebeş.

D. *Paulian* maestrul nostru de musică, presintă ca dar al „Doinei“ o liră, şi în o cuvêntare entusiasmată, salută pe cântăreţii de peste graniţă cu cuvinte *„a cânta nu e ruşine“*, urmând a se lua esemplul nădăjduind că şi pe la noi se vor găsi fecióre, care sĕ contribue cu glasul lor la desvoltarea musicei şi frumosului.

D. Paulian a fost fórte viu aplaudat.

Preşedintele corului din Caransebeş, d. *Velcu* a fost fórte emoţionat, mulţumind pentru darul *„Doinei“*. Concertul se termină pe la órele 11½.

D. Costescu se urcă pe scenă cu vocea sa simpatică, rugà pe Severinenĭ, ca a doua ḑi séra la órele 10½ sĕ vie la sala Apolo, unde se aranjéză o serată dansantă. Aplause nesfîrşite din partea publicului acoperiră cuvintele d-lui Costescu.

Pe la órele 10 şi jumĕtate, salonul Apolo era înţesat de lume, luminat „a giorno“ şi împodobit cu frumóse ghirlande de bradĭ, din mijlocul cărora eşia în relief aşa de minunat mândrul nostru tricolor; salonul era complectamente ocupat. Musica începe „Hora unirei“ şi jocul se încinge cu foc, pentru-ca sĕ se continue vioiŭ până în zorii ḑilei.

Societatea „Doina“ în unire cu comitetul arangiator a desfăşurat o activitate vrednică de tótă lauda pentru reuşita seratei şi mulţimea publicului participator. D. Roman a cântat prea frumos câte-va poesii, acompaniat de corul reuniunei din Caransebeş.

Din numerósa asistenţă îmĭ este imposibil a nota întregul public; mĕ voiu mărgini a nota numai pe óspeţii: d. Velcu preşedintele societăţei, d. Stoicovicĭ, d. I. Borlovan, părintele archidiacon episcopal Dr. Ionescu, părintele Petrescu, d. Aleonte impiegat la tribunalul ungar, d. Ilie Românu prim tenor, d. Veber, d. Buru, d. Sohor dirigintele societăţii etc. etc.

Dómnele: Târziu, Petrescu, Demetrescu, Ruşeţ, Bosgan, Ciclovan, Seracin, Bocean etc.

Domnişórele coriste: Silvia şi Maria Stoicovicĭ, Alexandrina Săvescu, Emilia şi Aneta Ciclovan fórte gentile, Sidonia Nemen, Lauer Paulina, Maria Tismanar, Natalia Veber, Aurelia Serafimescu, Silvia Românu, Ana Petrescu, Elena Târziu, Emilia Buru, Iuliana Seracin, Maria Ruşeţ etc. etc.

Serata s'a terminat la órele 4 diminéţa, lăsând în sufletul fie-căruia o impresie din cele mai frumóse. Sfîrşesc menţionând, că costumul naţional a fost purtat cu multă eleganţă.

SCIRILE DILEI.

24 Septemvrie. v.

Majestatea Sa monarchul va veni pe la mijlocul lui Octomvrie în Budapesta, unde va petrece vr'o 4 sĕptĕmânĭ. Nu e fixată încă ḑiua venirii, în palatul regal din Buda se fac însĕ pregătirile pentru primirea domnitorului. La 1 Nov. Majestatea Sa se va reîntórce pentru o ḑi în Viena, de unde va veni érăşĭ la Budapesta.

Turcii şi Românii din Macedonia. Valiul din Bitolia a chemat pe notabilii din mai multe comune românescĭ şi arătându-le încrederea, ce guvernul turc a avut în tot-déuna în fidelitatea poporului român, a făcut apel la sentimentele lor de credinţă, ca şi de astă-dată sĕ dea tot concursul lor întru stîrpirea cetelor de bandiţĭ. Se scie, că în tot timpul rĕsboiului cu Grecia, Românii din Epir s'au luptat în contra bandelor grecescĭ şi că la Turia până şi femeile au luat armele, ca sĕ-şĭ apere căminul, pentru care lucru au fost decorate de Sultan. De astă-dată Valiul a dat voie Românilor din Macedonia sĕ pórte arme. Ast-fel la Magarova, Tîrnova, Nijopole, Molovişta şi Nevesca s'au format cete, de câte 30 şi 50 tinerĭ înarmaţĭ cu puscĭ Martini, împrumutate de la soldaţii turcĭ, ca sĕ gonéscă din munţĭ pe bandiţii bulgarĭ. In urma acestei mĕsurĭ este imposibil, ca Bulgarii sĕ pótă face ceva, deóre-ce în vilaetul Monastir sunt fórte mulţĭ Românĭ şi fórte bine aşedaţĭ.

Românii şi alegerile comunale în Bucovina. După-cum cetim în „B. J.“ Românii din Cernăuţĭ vor ţiné în curênd o adunare, în care se vor sfătui asupra unei procedărĭ armonice în cestiunea alegerilor comunale. Este de dorit — ḑice numitul ḑiar — ca Românii sĕ procedeze cu acéstă ocasiune în armonie, pentru-că prin neunirea de înainte de asta cu doi anĭ, Românii au perdut un mandat.

Un jidov la Curie. „Alkotmany“ relevéză cu multă indignare, că israelitul Sigismund *Decsey* a fost numit preşedinte de senat la Curia din Budapesta. Ministrul de justiţie *Plosz* — spune numita fóie — a sprijinit în consiliul de miniştri propunerile preşedintelui Curiei *Szabo* Miklos — care a propus la postul vacant pe unul din membrii (un creştin) pe care îl doria Curia — însĕ a cădut faţă cu majoritatea voturilor colegilor sĕi din cabinet. Ast-fel *Decsey* a ajuns preşedinte de senat, şi se ḑice, că ministrul Plosz s'ar fi esprimat, că numirea acésta a fost *„o necesitate politică“*. — Din incidentul acesta *„Alkotmany“* mai relevă, că se plănuesce pensionarea lui Szabó; locul lui sĕ fie ocupat de Vörösmarty Bela, al doilea preşedinte al Curiei. In locul lui Vörösmarty, va fi numit — preşedintele de tablă *Oberschall* Adolf; preşedinte al tablei ar fi apoi *Bernath*, al doilea secretar în ministeriul de justiţie; locul acestuia îl va ocupa procurorul Corónei *Szekely*, ér în locul lui Szekely ar fi sĕ se numéscă israelitul *Baumgarten*. „Ast-fel — adaugă „Alkotmány“ — încetul cu încetul tóte posiţiile devin ale jidovilor“...

Epilog la excesele din Agram. In cercetările urmate după excesele mai recente s'au descoperit nisce momente senşaţionale. Din partea poliţiei s'au predat tribunalului acte, din carĭ resultă, că un numĕr de cetăţenĭ fruntaşĭ din Agram sunt învinuiţĭ, că au contribuit cu banĭ la înscenarea demonstraţiunilor.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au întrat de la *„Un calabĕr“*: *10 coróne.* Chităm cu mulţămită suma întrată. — *Direcţiunea şcólelor medii gr. or. române.*

Distincţiune. Medicul din Marienbad Dr. Ioan *Calinciuc*, Român din Bucovina, a fost decorat cu ordinul sêrbesc „Slava“.

Infrumseţarea nasului. In revista „Berliner Klinische Wochenschrift“ un chirurg raportéză despre câte-va operaţiunĭ la nas, pe carĭ le-a esecutat dênsul la diferiţĭ pacienţĭ. Aşa un domn avea un nas, care sĕmĕna cu ciocul unei raţe. Chirurgul l'a adus prin operaţie la proporţia omenéscă. O damă cu nasul gros, alta cu nasul strîmb, tóte au fost operate, dându-li-se nasului o formă frumósă, dréptă. Doctorul a fost fórte mulţumit, când la câte-va sĕptĕmânĭ, după-ce a făcut operaţia nasului unei dame, acésta a venit la dênsul şi stringându-i mâna, a ḑis: „Mulţumesc, doctore, astăḑĭ am eşit la plimbare şi nimenĭ nu s'a mai uitat la mine“. — Pentru-că mai 'nainte toţĭ trecĕtorii se uitau ca la minune la nasul ei.

Societăţĭ de consum în Bucovina. Deputatul T. cavaler de *Flondor* a presentat guvernului ţĕrii un statut elaborat de d-sa, după model german, asupra înfiinţării de societăţĭ de consum. Conform acestui statut, se vor înfiinţa în tóte districtele societăţi de consum, carĭ vor fi supuse unei direcţiunĭ centrale, care îşĭ va avé sediul în Cernăuţĭ.

Liga culturală şi studenţii italienĭ.

Despre pregătirile, ce s'au făcut pentru primirea studenţilor italienĭ în România, mai dăm următórele amĕnunte:

Duminecă séra s'au întrunit la Liga culturală, comitetul central esecutiv al ei, împreună cu cel al secţiunei Bucurescĭ, pentru a lua mĕsurile cuvenite în vederea primirei studenţilor italienĭ în capitală. S'a elaborat un frumos şi entusiast manifest de d-l *G. Ionescu Gion*, prin care Liga salută sosirea fraţilor de pe pămêntul Italiei. Manifestul se va publica în tóte gazetele. Va fi tipărit şi în foi volante în limba italiană şi va fi distribuit publicului. Pentru suportarea cheltuelilor, s'a votat comitetului de recepţiune studenţesc una miie lei. La gară un delegat al Ligei, va saluta pe cei sosiţĭ de bună venire.

Localul Ligei din calea Victoriei va fi iluminat *a giorno*, se vor arunca florĭ asupra comersului. Pentru recepţiunile stabilite de comitetul studenţesc, atât în capitală, cât şi în provincie pe unde sunt secţiunĭ de ale Ligei, comitetul central a însărcinat pe d-nii secretarĭ: Alex. D. Florescu şi Septimiu B. Mureşanu, ca sĕ colaboreze cu fruntaşii ligiştĭ, la tot ce vor crede necesar. In acest scop domniile lor, au mers erĭ şi aḑĭ pe la secţiunile din Ploescĭ, Predeal, Constanţa şi Pitescĭ, ca unindu-se în înţelegere cu aceste secţiunĭ, sĕ ia mĕsurile în consecinţă.

*

In urma demersurilor făcute de d-l J. Dumitrescu, preşedintele „Uniunei studenţescĭ“ pe lângă d-l Salygni, directorul serviciului hidraulic, — cel dintâiŭ a primit erĭ d. a. o scrisóre din partea d-lui Emil *Costinescu*, ministru ad-interim la lucrările publice, prin care îi face cunoscut, că ministeriul a oferit gratuit vaporul „Orientul“ pentru transportul studenţilor italienĭ de la Cernavodă la Brăila.

D-l ministru al instrucţiunei, Sp. *Haret* e hotărît de asemenea sĕ vină în mijlocul studenţilor italienĭ la un banchet séu la recepţiunea ce li-se va face. In acest scop d-l Haret şĭ-a amânat plecarea în concediu încă cu câte-va ḑile.

Scirĭ din România.

— Mancheta statuetei, esecutată de tînĕrul sculptor Spaethe, representând un dorobanţ, şi care va fi oferită Regelui Carol în ḑiua aniversării luărei Plevnei, a fost trimisă la şcóla de arte şi meserii, pentru a fi turnată în bronz.

— Reparaţiile frumosului vapor român, *Regele Carol I*, fiind terminate, acest vapor a reluat regulat cursurile sale între Constanţa şi Constantinopol. Vaporul *Principesa Maria* rĕmâne ancorat în portul Constanţa, gata de a imbarca persónele oficiale, carĭ se vor duce la inaugurarea noului canal al Dunărei.

— Aprovisionarea cu pâne a trupelor de la manevre se face de către manutanţa centrală a armatei din Bucurescĭ. Pentru trupele, carĭ manevréză în judeţul Vlaşca, s'au detaşat cuptóre mobile, carĭ fabrică pânea pe loc, ér făina se trimite ḑilnic de la manutanţa centrală din Capitală.

— Ḑilele acestea licenţiându-se soldaţii în reservă, carĭ au luat parte la manevre, câţĭ-va colonelĭ li-au ţinut discursurĭ în carĭ le-a recomandat, sĕ cumpere tot-déuna, ceea-ce le trebue, din prăvălii d'ale creştinilor, ocolind prăvăliile Evreilor.

Teatru german.

Drama *„Die rothe Robe“* („La robe rouge = talarul ce'l pórtă în oficiu judecătorii) de mult talentatul scriitor frances Eugen Brieux, e o piesă, care sbiciuesce justiţia francesă şi pe representanţii ei formaliştĭ, nedrepţĭ şi fără inimă, carĭ, avênd în vedere prea adeseorĭ aspiraţiunile lor egoiste, judecă şi condamnă c'o înfiorătóre uşurinţă. Acéstă dramă e un cap de operă a lui Brieux, scrisă cu multă artă şi conţine scene c'o măestrie rară studiate şi de un efect estraordinar.

Sugetul piesei: In sudul Franciei s'a comis un omor, şi pe basa unor bănuelĭ fără temeiŭ, s'a arestat un ţĕran cinstit. Judele instructor, fără inimă, preocupat de aspiraţiunile lui pentru viitor, ca s'arate ce póte, la investigare a încurcat într'atât pe acusat şi pe soţia lui, încât era de preveḑut, că cel dintâiŭ va fi condamnat. La pertractarea finală procurorul asemenea un ambiţios fŭ mustrat de consciinţă şi spuse juraţilor că nu s'a urmat corect, că s'au retăcut multe momente uşurătóre pentru acusat, le mărturisesce c'un cuvênt tóte greşelele şi în urma întorsăturei acesteia, juriul achită pe acusat.

Dér acusatul nu s'a putut bucura de acésta, deórece în desursul cercetării eşise la lumină, că soţia acusatului a fost mai de mult condamnată pentru furt şi purtare imorală, în urma unei fapte isvorite din o uşurinţă a tinereţelor ei. Prin acésta descoperire însĕ tótă fericirea casnică a soţilor fŭ nimicită, deórece bărbatul, care nu scia nimic despre trecutul soţiei lui, la care ţiné fórte mult, nu mai vrŭ sĕ trăiéscă cu ea. Veḑêndu-se ea astfel gonită de la el şi depărtată de copiiĭ ei scumpĭ, îşĭ rĕsbunà crud pe judele de instrucţie, care a tradat secretul ei, omorându-l c'un pumnal.

De la început piesa îţĭ încórdă atenţiunea, şi încordarea cresce păn' la sfîrşit, nutrită de dialogurile de-o vioiciune şi interes rar.

Cu tóte greutăţile acestor vii scene, representaţiunea de aséră a fost una din cele mai reuşite.

Ca figurĭ remarcabile şi tot-odată la perfecţie interpretate amintim pe d-ra Brunner, care în rolul femeii desperate a acusatului nevinovat, a escelat prin jocul ei măestru, fiind de repeţite-orĭ sgomotos aplaudată. Asemenea d-l Mauth, în splendidul rol al judelui de instrucţie, rece şi preocupat de sine, c'o rară măestrie a escelat mai cu sémă în actul al doilea, unde interoga pe acusat şi pe soţia lui, citată ca martoră.

O simpatică şi convingĕtóre figură de om nevinovat ne-a înfăţişat d-l Seger în rolul acusatului, a cărui artă în acest rol se basa mai mult pe mimică, ér faţa lui reoglinda luptele sufletescĭ şi desperarea lui. Aplause vii au urmat după fiecare scenă marcantă.

Mâne, Miercurĭ, se va da pentru prima óră aicĭ *„Mauerblümchen“*, comedie de Blumenthal şi Kadelburg.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 6 Octomvrie. Conferenţele de Duminecă ţinute între membrii interesaţĭ ai cabinetelor ungar şi austriac asupra pactului, n'au avut resultatul dorit. Din ambe părţile s'a apĕrat cu cerbicie punctele de vedere contrare, aşa că tratările au trebuit sĕ fie întrerupte din nou. Miniştri austriacĭ s'au reîntors la Viena.

Viena, 6 Octomvrie. Ministru-preşedinte *Szell* a sosit aḑĭ aicĭ. El a fost primit de Majestatea Sa, căruia i-a raportat despre ultima conferenţă în cestiunea pactului. Tot aḑĭ va fi primit în audienţă şi ministrul-preşedinte *Koerber*.

Paris. 6 Octomvrie. Inmormêntarea lui Zola s'a făcut erĭ. A participat şi Dreyfuss. Au ţinut discursurĭ ministrul instrucţiunei *Chaumié* şi Anatole *France*. Nicĭ un incident.

Sosiţĭ în Braşov.

Pe ḑiua de 6 Octomvrie 1902.

H. Pomul verde: Szabó, Oláh, K. Vásárhely.

H. Europa: Weber, Bodenbach; Baladi, Felvincz; Hindrich, Rusciuc; Nagy, S. Sângeorgiu; Frenk, Posen; Strich, Piatra; Krolupper, Pesta.

H. Bucurescĭ: Valenta, Ploiescĭ; Erdődy Gelencze; Simonis, Sibiiu; Tatar, Pesta: Kőnig, M. Oşorheiŭ; Vogelhut, Viena; Monka, Brünn Incze, K. Vásárhely.

H. Grand: Hühnerbein, Kahle, Viena; Kupferstich, S. Sângeorgiu; Ghimbăşianu, Bucurescĭ; Binder, Sibiiu.

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.***
*Redactor responsabil: **Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicî înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 banî pentru recomandaţie.)

Scrierî literare pentru popor.

Diu trecutul Silvaniei Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiţei. O dragoste a veacului. Rochia Catiţei. Amedeo Madini. Din viaţa tristă. După natură. Bacalaureatul, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc, comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Dracul, novelă de V. R. *Buticescu.* Are tendinţa de-a combate credinţa deşértă. Preţul 20 b. (cu porto 25 b.)

Lira Bihorului, o carte cu povestirî istorice scrisă în versurî, de *Antoniu Pop.* Preţul 40 b. . . (cu porto 46 b.)

Părintele Nicolae, schiţă din viéţa preoţilor de *G. Simu.* Pr. 60 b. + 6 b. porto.)

Sfătuiri de aur séu **calea către fericire** pentru sătenii românî de tótă starea şi etatea. Cel mai acomodat premiu pentru pruncii dela şcólele confes. sătescî românе, de Aron Boca Velchereanu. Cu su prefaţă de G. Simu. Preţul 60 banî o pl 10 b. porto.

Cuvinte de aur seau **invăţăturî înţelepte** date de un părinte fiului seu. Din operile lui I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplac. Cu permisiunea prea Veneratului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Săpătorul de banî, comedia în trei acte, localisată de *A. Popp.* Se recomandă mai ales pentru cei ce vréu să jóce teatrul. Preţul 24 b. . . . (prin postă 28 b.)

Viéţa după mórte, séu nemurirea sufletului, dedusă din misteriul fiinţei omenescî şi deşertăciunea celor trecĕtóre, de *I. P.* Ediţia II. Preţul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

Poesii de *V. R. Buticescu.* Preţul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspin şi zimbire, poesii şi prosă de *A. Pop.* Preţul 80 b. (cu porto 86 b.)

„Omul", noţiunî din anatomie şi fisiologie şi regulî igienice pentru conservarea sănătăţii şi a corpului omenesc de George *Cătană* înv. Acésta carte servesce ca manual pentru anul al IV-lea al şcólei pop., pentru şcólele de repetiţiă şi pentru poporul nostru. Preţul 50 banî (pl. 5 b. por.)

Instrucţiunî populare despre *datorinţele şi drepturile purtătorului de dare* edate de Wilhelm Niemandz. Acéstă carta e un îndreptar de o trebuinţă nespus de mare pentru toţi câţi au afacerî cu dările. Preţul cor. 1.20 plus 10 banî porto.

Cartea Ilustrată pentru copii şi copile de George *Simu.* Acéstă broşură conţine istorióre şi poesii morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Preţul 50 bani (+ 56 b. p.)

Trandafirî şi Viorele Poesii poporale culese şi ordinate de Ioan *Pop-Reteganul.* Ediţ. III. Preţul redus 60 banî (+ 10 b. p.)

Versurî de dor, adunate din poeţii românî de *A.* Preţul 50 banî (+ 5 b. p.)

oi prinşî în cursă, comedia într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bobancu.* Preţul 24 banî (+ 3 b. porto).

Dr. Ioaif Frapporti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 b. plus 10 b. porto.

„Consideraţiunî istorice asupra asociaţiunii popórelor şi aplicaţiunelor la *naţiunea nóstră"* de *Ioan Cînciu* profesor în Bucurescî. Preţul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Ţiganii, schiţă istorică, de *I. P. Reteganul.* Preţul 1 cor. (+10 b. p.)

Istoria lumii part-a a III-a tălmăcită de preotul C. *Morariu,* după Dr. Th. B. Welter.

„Supplex Libellus Valachorum", memoriul presentat împĕratului Leopold II. de către episcopii Bob şi Adamovicî în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc şi alăturea de acesta traducerea românéscă facută de profesorul Dr. E. *Dăianu.* Sibiiu, „Tipografia" societate pe acţiunî. Un esemplar broşat costă 1 corónă (+ 5 b. porto)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură raţională, de Dr. *George Maior,* profesor de agricultură la şcóla superióră dela Ferĕstrĕu şi la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucurescî. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. *I* ***Agrologia,*** séu Agricultura generală. 34 cóle de tipar cu 217 figurî în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decisia Nr. 2078 din 1897. Costă *5 coróne.*

Vol. II. ***Fitotechnia,*** séu cultura specială a plantelor, 38 cóle de tipar cu 202 figurî în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă *8 coróne.*

Vol. III. ***Zootechnia,*** séu Cultura generală şi specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria şi lăptăria, 49 cóle de tipar cu 225 figurî în text. Costă *8 coróne.*

Vol. IV. ***Economia Rurală,*** séu organisaţiunea şi administrarea moşiilor marî şi micî. Costă *8 coróne.*

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesce esenţial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba şi literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba nóstră, care tratéză tóte cestiunile cele mai marî ca şi pe cele micî privitóre la agricultura română din tóte ţĕrile locuite de Românî, pe basa progreselor actuale ale sciinţei şi technicei agricole moderne. Ea ia serios concurenţa cu cele mai bune lucrărî apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru şcólele poporale compusă de Teodor Roşiu, învĕţător la şcóla principală română din Lăpuşul-Ungureso. Ediţiunea a doua. Preţul 60 b. pl. 5 b Porto

Despre influinţa împrejurărilor asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck de Panaite Iosîu. Preţul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură şi fost estimator espert la banca agricolă. Motto: „Sĕrac în ţéră săracă". Eminescu. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor" séu povestirî economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor" etc. scrisă de *Ioan Georgescu.* 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

„Stupăritul", întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începĕtorî şi pentru toţî iubitorii de acest ram al economiei, de *Const. Dimian,* preot în Breţcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Preţul cor. 1.60 (cu posta cor. 1.70)

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirî de consum, de vêndare, de viierî, de lăptarî etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirî, de F. W. Raiffeissen. *Ediţiunea a V-a* Trad. de *Dr. A. Brote.* Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului, Conţine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 banî.)

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu,* profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu, e pe cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Vinurî din póme, de *Gr. Halip* prof. Este o carte în care se dau esplicaţi şi învĕţăturî amĕnunţite asupra modului cum este a-se face tot feliul de vin din felurite póme. Preţul 40 b. (cu posta 45 banî.)

„Sfaturî de aur", pentru sĕtenil românî de tótă starea şi etatea, de Aron Boca Velcheranu. Preţul 60 b. (plus port 5 b.)

Imbunătăţirea stăriî sătenului, de Gr. G. Peucescu. Preţul 50 banî (plus porto 9 b.)

„Cultura şi îngrijirea grâului", de I. F. Negruţiu. Pr. 14 b.(plus porto 5 b.)

„Economia", pentru şcólele poporale, de Teodorŭ Roşu. Preţul 60 banî (plus porto 5 b.)

„Buna chivernisală", de Teodor V. Păcăţian. Peţul 40 banî (plus porto 5 b.)

„Cuvêntărî bisericescî de Massillon" traduse din originalul frances de *Ioan Genţ* protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare.—D-ja la 1898 apăruse în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus, care cuprinde 17 predicî de ale vestitului orator eclesiastic frances. Predicile sunt împărţite de traducĕtor după *anul bisericesc rĕsăritén,* şi fie-care este pusă la acea Duminecă séu sărbătóre, cu a cărei evanghelie se potrivesce predica.—Un volum elegant de peste 400 paginî în 8° cu portretul lui Massilon. Traducerea se distinge printr'un limbagiŭ ales. *Preţul 5 coróne* (6 Lei 50) plus 30 banî porto.

Nr. 14688—1902.

PUBLICAŢIUNE.

De óre-ce Otilia Vitez cu cererea sa dela 24 Septemvrie 1902, a renunţat dela dreptul industrial de a practica meseria de plasare, acordat cu nr. 6954—1900 m şi nu mai intenţionéză a continua acéstă meserie, de aceea dreptul ei indastrial, prin acésta se declară de abrogat.

Acésta se aduce la cunoscinţa publică, cu acea observare, că toţî aceia, carî reflectéză la vre-o desdaunare, séu au vre o pretensiune faţă de biroul de plasare al Otiliei Vitéz, se provócă, ca pentru validitarea drepturilor lor sĕ-şî înainteze reclamaţiunile lor în acésta provinţă la acest magistrat până la 10 Oct. a. c. cu atât mai vêrtos, căcî după espirarea acestui termin cauţiunea depusă la acest oficiu de Otilia Vitéz, se va estrada respectivei.

Brassó, 30 Septemvre 1902.

Magistratul orăşenesc.

2—2,(700)